

**SPRÁVNÍ PRÁVO I. – ÚVOD DO SPRÁVNÍHO
PRÁVA
ORGANIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY III.**

Prof. JUDr. Martin Kopecký, CSc.
Katedra veřejného práva a veřejné správy

**CEVRO
UNIVERZITA**

ZÁJMOVÁ SAMOSPRÁVA

PROFESNÍ KOMORY JAKO DRUH VEŘEJNOPRÁVNÍCH KORPORACÍ

- **Svěření regulace výkonu některých povolání – profesí orgánům samosprávných korporací vytvářeným těmi, kdo tato povolání vykonávají – projev decentralizace veřejné správy**
- **Výkon některých povolání je podmíněn členstvím ve veřejnoprávní korporaci**
- **nositelem této veřejné správy jsou zákonem zřízené profesní komory,**
 - zpravidla založené na povinném členství
 - dohlízejí na řádný výkon povolání svými členy
 - mají hájit práva a profesní zájmy svých členů a profesní čest
 - disponují veřejnou mocí vůči svým členům, projevující se zejména v oprávnění vydávat stavovské předpisy, závazné pro členy komor, a ve výkonu kárné pravomoci

POŽADAVKY NA ČLENY

- obecné předpoklady (např. svéprávnost, bezúhonnost)
- požadavky na *vzdělání*, absolvování předepsané *praxe* a vykonání *profesních zkoušek*.
- osoby, které tyto podmínky splňují, mají zpravidla subjektivní veřejné právo na to, aby byly za členy profesní komory přijaty (ochranu tohoto subjektivního veřejného práva poskytují soudy ve správním soudnictví).
- Notáři, soudní exekutoři - v případě Notářské komory a Exekutorské komory pravidlo o omezeném počtu jejich členů (*numerus clausus*) - profesní komory uskutečňují výběrová řízení na uvolněná místa a navrhují ministru spravedlnosti, aby vybraného uchazeče jmenoval notářem nebo soudním exekutorem a pověřil ho notářským nebo exekutorským úřadem do sídla v obvodu určitého okresního soudu

ZÁKONY O ZŘÍZENÍ PROFESNÍCH KOMOR

- **zejm. stanoví práva a povinnosti jejich členů při výkonu povolání a vůči profesní komoře**
- **určují jednotlivé orgány profesní komory a jejich působnost a pravomoc**
- **profesní komory jsou zřizovány jako právnické osoby veřejného práva, jsou za svou činnost odpovědné, jsou hospodářsky a rozpočtově nezávislé na státu**
- **stát prostřednictvím příslušného ústředního správního úřadu vykonává nad profesními komorami a jejich činností dozor**

SEZNAM PROFESNÍCH KOMOR

- Česká advokátní komora
 - Česká lékařská komora
 - Česká stomatologická komora
 - Česká lékárnická komora
 - Komora veterinárních lékařů ČR
 - Česká komora architektů
 - Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
 - Komora daňových poradců ČR
 - Komora patentových zástupců ČR
 - Notářská komora ČR
 - Exekutorská komora ČR
 - Komora auditorů ČR
- odlišovat *jiné instituce*, v jejichž názvu je profesní komora, ale vznikly a existují např. jako spolky (např. Profesní komora požární ochrany, Komora zubních techniků ČR, atd.) - právnické osoby soukromého práva

STATUTÁRNÍ PŘEDPISY

- profesní komory vydávají v různé formě a s různým označením (stavovské předpisy, vnitřní předpisy, řády atd.)
- nejsou, na rozdíl od statutárních předpisů územních samosprávných celků (obecně závazných vyhlášek obcí a krajů) obecně závazné
- nejsou právním předpisem.
- jsou předpisy (abstraktními akty) s *interní závazností uvnitř korporace*. Ukládají-li takové statutární předpisy povinnosti osobám, mají mít zákonný základ (zmocnění) pro jejich vydání
- *zavazují jejich členy*, okruh osob, které zavazuje, širší - např. o osoby, které jsou v postavení kandidátů (koncipientů apod.) připravujících se na členství v profesní komoře
- vydávání statutárních předpisů profesních komor podléhá *dozoru orgány státu*
 - v některých případech není vznik statutárního předpisu podmíněn úkonem žádného správního úřadu (vnitřní předpisy České lékařské komory)
 - některé komory (Česká advokátní komora ...) povinny předložit orgánu vykonávajícímu nad nimi dozor (ČAK Ministerstvu spravedlnosti)
 - někdy je k platnosti statutárního předpisu potřeba souhlasu příslušného správního úřadu
-

DISCIPLINÁRNÍ SPRÁVNÍ DELIKTY ČLENŮ KOMOR

- členové profesních komor, popř. i další osoby, které mají kvalifikovaný vztah ke komoře, podléhají odpovědnosti za disciplinární delikty (různé názvy – kárné provinění, disciplinární provinění ...) spočívající především v porušení povinností stanovených pro výkon profese a v porušení profesní etiky
- projednává příslušný orgán komory, který vede řízení na návrh některého orgánu komory, některé úpravy umožňují zahájení disciplinárního řízení i na návrh orgánu státu, který vykonává nad činností komory dozor (zvláštní úprava: exekutoři)
- zákony stanoví více druhů trestů za disciplinární delikty, zpravidla umožňují v méně závažných případech i od uložení trestu upustit, nejzávažnějším trestem vyloučení (vyškrtnutí) z komory

ZÁJMOVÁ SAMOSPRÁVA

- **Hospodářská komora ČR**
- **Agrární komora ČR**
- Hospodářská komora: zřízena k podpoře podnikatelských aktivit mimo zemědělství, potravinářství a lesnictví, k prosazování a ochraně zájmů a k zajišťování potřeb svých členů.
- Agrární komora: zřízena k podpoře podnikatelských aktivit v zemědělství, potravinářství a lesnictví, k prosazování a ochraně zájmů a k zajišťování potřeb svých členů.
- Komory jsou sdruženími podnikatelů (právnických i fyzických osob) přijatých za jejich členy.
- Nepovinné členství.

ŠKOLSKÁ SAMOSPRAVA

- Úprava ve školském zákoně (č. 561/2004 Sb.)
- **školská rada**
 - zřizuje se při základních, středních a vyšších odborných školách
 - orgán školy umožňující zákonným zástupcům všech nezletilých žáků, nezletilým žákům středních škol, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.
 - např. se vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování, schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, schvaluje školní řád, ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád, a navrhuje jejich změny, podává návrh na vyhlášení konkursu na ředitele školy, v některých případech uděluje předchozí souhlas se jmenováním ředitele školy, projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření

VYSOKOŠKOLSKÁ (AKADEMICKÁ) SAMOSPRÁVA

- týká se veřejných vysokých škol
- **akademický senát veřejné vysoké školy**
 - samosprávný zastupitelský akademický orgán veřejné vysoké školy
 - má nejméně jedenáct členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti. Členy akademického senátu veřejné vysoké školy volí ze svých řad členové akademické obce veřejné vysoké školy.
- **akademický senát fakulty**
 - samosprávný zastupitelský akademický orgán fakulty
 - má nejméně devět členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti. Členy akademického senátu fakulty volí ze svých řad členové akademické obce fakulty.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Jungmannova 17 | 110 00 Praha 1 | Česká republika
cevro.cz